

JURIDISCH
Frits Hommersom
Watersportadvocaat

VEILIGHEID
Olaf Tompot
Woordvoerder KNRM

VAARPRAKTIJK
Rowena van der Maat
Varen doe je Samen!

VAAREXPERT

Lastige watersportvragen beantwoord

DE VRAAG

“Ik zoek al een tijd een bepaald type sloep en heb er nu een op Marktplaats gezien. Die stond echter te koop voor een waanzinnig lage prijs. Een buitenkans dacht ik in eerste instantie. Maar toen vroeg ik me af of dit wel zuivere koffie is. Wat als het om een gestolen boot blijkt te gaan? Ben ik dan straks zowel mijn geld als de boot kwijt?”

Gijs Jan Verwoerd

Frits Hommersom: “De wet eist voor een rechtsgeldige overdracht o.a. een zogenaamde beschikkingsbevoegdheid van de verkoper. Dit betekent kort gezegd dat de verkoper bevoegd moet zijn rechtshandelingen te verrichten met betrekking tot hetgeen hij van de hand doet, in dit geval de boot. Hij moet dus de eigenaar zijn. Zo niet, dan zit je fout.

De wet heeft wel een voorziening getroffen die de derde partij (jij als koper) onder bepaalde omstandigheden bescherming biedt tegen zo'n beschikkingsonbevoegdheid van de verkoper. De gedachte hierachter is dat een rechthebbende - de rechtmatige eigenaar van de boot - zijn eigendomsrecht in principe weliswaar altijd kan uitoefenen, maar dat dit onredelijk zou kunnen zijn jegens degene (de koper) die van het bestaan van dat recht niet op de hoogte was. Die koper kan zich dan beroepen op zogenaamde derdenbescherming.

Voorwaarde voor die bescherming is dat er ondanks de onbevoegdheid van de verkoper, wel sprake van een geldige 'titel' en 'levering' is geweest. Het moet bovendien gaan om overdracht van een roerende zaak

“Te goeder trouw is hier de crux”

(niet-register goed) en het mag geen schenking zijn geweest. Bovendien moet de derde (de koper dus) te goeder trouw hebben gehandeld. Hiervan is sprake indien deze de beschikkingsonbevoegdheid van de vreemder niet kende en ook niet behoorde te kennen.

Zelfonderzoek

Het te goeder trouw zijn is dus de crux. De wet stelt dat je niet te goeder trouw bent

wanneer je de feiten of het recht waarop je 'goede trouw' betrekking heeft niet kent, maar gezien de gegeven omstandigheden wel behoorde te kennen. Dit laatste criterium betekent dat van iedereen een zekere mate van zelfonderzoek gevraagd kan worden. Deze onderzoeksplicht hangt af van de omstandigheden rond de koop. Wanneer je goede reden tot twijfel hebt, word je ook aangemerkt als iemand die de feiten of het recht behoorde te kennen.

Wanneer je dus op de Sneekweek rond middernacht van een dronken figuur een kek zeilbootje koopt, kun je er verzekerd van zijn dat je, als je betrapt wordt, niet alleen je geld (en boot) kwijt bent, maar ook nog eens grote kans loopt wegens heling aangeklaagd te worden. De parallel met de gestolen fiets is evident. Ook bij de Marktplaatsadvertentie moet je dus alert zijn, bijvoorbeeld vanwege de (te) mooie prijs. Kortom: wanneer je beter had kunnen weten, heb je geen (derden)bescherming tegen de oorspronkelijke eigenaar en moet je de boot aan die persoon teruggeven. Dit vanzelfsprekend alleen wanneer die buiten twijfel zijn recht (eigendom) kan aantonen.

Ook heb je een zogenaamde wegwijsplicht. Indien verzocht, dien je binnen drie jaar na je koop, gegevens te verschaffen omtrent de persoon van wie je het goed hebt gekocht,

zodat die kan worden getraceerd. De ratio hierachter is dat de oorspronkelijke rechthebbende dan weet wie hij eventueel kan aanspreken. Voldoe je niet aan deze criteria, dan heb je geen recht op derdenbescherming en moet je het schip teruggeven. Bovendien kan je worden aangeklaagd wegens heling. Je riskeert daardoor een fikse geldboete, een taakstraf of zelfs een jaar in de gevangenis.

Terugeisen

De wet bepaalt dat als de eigenaar van de boot zijn bezit heeft verloren als gevolg van diefstal, hij gedurende drie jaar na de diefstal de boot als zijn eigendom terug kan eisen van wie dan ook. Of hij hem ook daad-

“Weet van wie je koopt, anders sta je er slecht voor”

werkelijk terug krijgt, hangt af van de derdenbescherming van de koper. Wanneer je bijvoorbeeld een schip koopt van een bedrijf - een makelaar of jachtwerf - in een daartoe bestemde bedrijfsruimte, dan blijf je eigenaar, ook al blijkt het schip later gestolen. De gedachte hierachter is dat je in de reguliere handel geen gestolen zaken hoeft te verwachten.

Conclusie: Informeer, zeker bij twijfel, altijd zorgvuldig hoe de verkoper aan het schip is gekomen en vraag in ieder geval altijd om eigendomsdocumenten en zijn legitimatiebewijs. Bij twijfel geldt: niet kopen. ☹

Ook een vraag voor ons panel? waterkampioen@anwb.nl o.v.v. 'Vaarexpert'